

Kleine tomaatjes waardevolle teelt in koepel

Meestal wordt een in een tunnel een voorjaar- en najaarsteelt uitgevoerd. Toch kan het in bepaalde gevallen ook nuttig zijn een zomerteelt, zoals allerhande types tomaat, in te plannen. Deze bedrijven hebben dat vaak een directe verkoop aan de consument via hoevewinkel, zelfpluksysteem, groentepakketten, ...

In deze proef werd nagegaan welk ras kleine type tomaat het meest geschikt is om onder deze teeltomstandigheden te cultiveren. Niet alleen opbrengst en kwaliteit werden nagegaan, ook het aspect smaak werd behandeld.

In de proef werden 18 rassen opgenomen die aangelgd werden in 3 herhalingen. Er werd gezaaid op 30 maart 2012. Omdat vruchtgroenten in de meeste gevallen slechts in beperkte mate in de rotatie in koepel vervat zitten, konden ongeënte planten gebruikt worden, waardoor de plantgoedkost minder hoog oploopt. Op 10 mei werd de proef aangeplant op een afstand van 45 cm x 90 cm; de oogst startte op 5 juli.

Resultaten en bespreking

Bij de bespreking dient uiteraard rekening gehouden te worden dat er verschillende kleine types tomaat met elkaar vergeleken worden. Het overzicht van ras en type kan teruggevonden worden in de tabel objecten.

Naar aantasting van phytophthora en echte meeldauw waren geen significante verschillen op te merken. De schimmelziekten waren tijdens de teelt vrij vroeg aanwezig. Om die reden werd de teelt ook iets vroegtijdiger dan gepland stopgezet. Om de opbrengst, die later mogelijk nog van de plant zou kunnen komen, in te schatten, werd een trosbeoordeling uitgevoerd na toppen (aantal trossen en trosbehang).

Van alle rassen werd de brixwaarde opgemeten. Brix heeft de graad van zoetheid weer (in relatie tot zuur). Wanneer deze voor dezelfde rassen maar andere teeltwijze vergeleken werden, kon waargenomen worden dat de vruchten geteeld in verwarmde kas een iets hogere brix behaalden dan deze geteeld in tunnel.

Tabel: Objecten en oogstgegevens

Variëteit	Zaadhuis	Type tomaat	Zaad behandeling	Totale productie gram/m ²		Vruchtgewicht (g)			
						Begin teelt		Einde teelt	
Angelle	Syngenta	mini san marzano	NCB	5724	bcde	10,3	cdef	9,8	ghi
C65	Gautier	cherry	NCB	5995,8	abcd	20	ab	14,9	defgh
Capriccio	Gautier	mini san marzano	NCB	4580,2	de	13	bcdef	9,6	hi
Conchita	De Ruiters	cherry	NCB	6636,7	abc	28,2	a	21,6	ab
Confetto	Rijk Zwaan	mini san marzano	NCB	6091,6	abcd	9,6	def	15,8	cde
Garincha	Enza	mini san marzano	NCB	5480,7	cde	19,1	abcd	14	efg
Link	Uniseeds	mini pruim	NCB	4021,2	e	6,8	f	5,8	i
McDreamy	Vitalis	mini san marzano	NCB	7415,4	ab	19,7	abc	25,8	a
MiniStar	Sakata	mini pruim	NCB	4540,3	de	8,1	ef	6,7	i
Perlati	Vitalis	cherry	Bio	6223,4	abcd	12,9	bcdef	14,9	defgh
Sakura	Vitalis	cherry	Bio	7843,7	a	28,1	a	20,4	bc
ST7583	Uniseeds	mini san marzano	NCB	5510,6	cde	17	bcde	19,1	bcde
Sunstream	Vitalis	mini san marzano	Bio	7393,4	ab	20,2	ab	19,6	bcd
Sweetelle	Syngenta	mini san marzano	NCB	4927,6	cde	9,6	def	10	ghi
TH10 1997	Nunhems	cherry	NCB	6061,7	abcd	21,1	ab	18,7	bcde
TH10 2002	Nunhems	cherry	NCB	4753,9	de	13,8	bcdef	12	fgh
TH03373	Nunhems	mini san marzano	NCB	5965,9	bcd	9,8	def	12,9	fgh
TM 10261	Sakata	cherry	NCB	4562,2	de	20,8	ab	15,8	cde
Gemiddelde				5763		16		14,8	
p-waarde				0		0		0	

Tabel: gewas- en vruchtbeoordeling

Ras	Gewasdichtheid	Eindlengte	Vruchtkleur	Houdbaarheid
Angelle	7,7 abc	7 ab	7 abc	7,5 ab
C65	7 abc	5,3 a	3,7 ef	8,5 a
Capriccio	6,7 bc	7,8 b	7,7 a	7,8 a
Conchita	6,8 abc	7 ab	3,3 f	8,2 a
Confetto	7,5 abc	8,3 b	7,5 ab	7,3 ab
Garincha	7,5 abc	8,3 b	5,8 abcd	7,3 ab
Link	6,2 c	7,5 ab	7,3 ab	7,2 abc
McDreamy	7,8 abc	8,5 b	5 cdef	5 bcd
MiniStar	6,7 bc	7,2 ab	7,7 a	7,3 ab
Perlati	8,3 ab	8,5 b	6,5 abc	4,8 bcd
Sakura	8 ab	7,8 b	5,8 abcd	4,8 bcd
ST7583	8,5 a	8,8 b	6,5 abc	2,8 d
Sunstream	8,5 a	8,2 b	7,2 ab	4,5 cd
Sweetelle	6,2 c	8,2 b	6,3 abc	6,5 abc
TH10 1997	7,2 abc	8 b	3,8 def	7,5 ab
TH10 2002	7,5 abc	8,5 b	5,5 bcde	6,5 abc
TH03373	7,3 abc	7,3 ab	7,2 ab	6,2 abc
TM 10261	7,5 abc	6,5 ab	6,7 abc	8 a
Gemiddelde	7,4	7,7	6,1	6,5
	0	0	0	0
1=	open	Laag	bleek	zacht
9=	gesloten	Hoog	donker	hard

Onderstaand worden de meest opvallende aspecten per ras opgelijst:

Angelle (Syngenta): De vruchten behaalden een hoge brix-waarde.

C65 (Gautier) De plant kende een langzame groei, waardoor ook de eindlengte van de plant laag was. Voor tunnelteelt wordt dit als positief aanschouwd daar men de plant langer kan laten doorgroeien alvorens dient gezakt (redelijk omslachtig in tunnel) of getopt te worden. Na het toppen telde de variëteit het meeste aantal trossen per plant.

Capriccio (Gautier): behaalde een eerder zwakke opbrengst. Het gewas was behoorlijk open. De donkere vruchten waren goed houdbaar en zoet.

Conchita (De Ruiters) bracht iets meer op dan gemiddeld. Doorheen de ganse teelt was het vruchtgewicht van Conchita behoorlijk veel hoger dan gemiddeld. De vruchten vertoonden een hele bleke kleur, een gemiddelde brix en een goede houdbaarheid.

Link (Uniseeds): Het lage vruchtgewicht van dit type tomaatjes reflecteerde zich in de laagste opbrengst van alle opgenomen rassen in proef. Het gewas vertoonde een eer-

der open gewasstand waardoor verluchting tijdens het najaar vlotter zou kunnen verlopen en schimmelziekten minder kans krijgen.

McDreamy (Vitalis) vertoonde een hoge opbrengst; het vruchtgewicht was, zeker op het einde van de teelt, hoger dan gemiddeld. De gehele vruchtbeoordeling was iets lager dan gemiddeld.

MiniStar (Sakata) behaalde slechts een zwakke opbrengst in vergelijking met de meeste andere rassen, dit te wijten aan het lage vruchtgewicht en het eerder kleine aantal trossen per plant. De vruchten waren donker van kleur, gemiddeld tot goed houdbaar en hadden een hoge brix.

Perlati (Vitalis) Het aantal trossen per plant was zowel tijdens als bij einde teelt hoog.

Sakura (Vitalis) behaalde de hoogste opbrengst van alle rassen opgenomen in proef. Ook het vruchtgewicht, zeker bij het begin van de teelt was ruim hoger dan het gemiddelde.

ST7583 (Uniseeds): De gewasdichtheid was hoog, waardoor voldoende luchten tijdens het najaar voor beperking van schimmelaantasting, een extra uitdaging was. De vruchtkwaliteit was laag daar de vruchten heel slecht houdbaar waren en ook de brix erg laag was.

Sunstream (Vitalis): De opbrengst was een stuk hoger dan gemiddeld, te wijten aan het hogere vruchtgewicht. De gewasdichtheid was hoog, wat luchten moeilijker maakt. De eerder donkere vruchten waren beperkt houdbaar en vertoonden een iets lagere brix dan gemiddeld.

Sweetelle (Syngenta): De planten hadden slechts een beperkt aantal trossen en vertoonden een open gewasstructuur.

TH10 2002 (Nunhems) scoorde eerder laag naar opbrengst; ook het vruchtgewicht vertoonde een lagere trend dan gemiddeld. Zowel bij de beoordeling tijdens de teelt als bij de beoordeling wanneer de planten reeds getopt waren, kon een grote hoeveelheid trossen per plant geteld worden. De vrucht behaalde de laagste brixwaarde van alle rassen opgenomen in proef.

TH03373 (Nunhems) Per plant waren een behoorlijk groot aantal trossen per plant aanwezig, na het toppen waren er hiervan waren er slechts enkele trossen nog volledig groen.

TM 10261 (Sakata) had een lage opbrengst ondanks het vruchtgewicht, zeker bij het begin van de teelt, boven het gemiddelde lag.

Confetto (Rijk Zwaan), Garincha (Enza), TH10 1997 (Nunhems) scoorden over de gehele lijn gemiddeld.

Besluit

Kleine types tomaat telen in koepel is zeker haalbaar. Er kan nog een behoorlijke oogst gehaald worden. Tijdens het najaar is de grootste uitdaging om de schimmelziekten de baas te blijven; in deze proef werd op vrij vroeg stadium phytophthora vastgesteld.

Als teler is het in eerste instantie belangrijk dat hij uitmaakt welk type tomaat hij wil telen op zijn bedrijf en welke sortering er verlangd wordt van de afzet. Uiteraard moet rekening gehouden worden dat naarmate voor een fijnere sortering gekozen wordt, dit meer plukwerk vergt.

Sakura (Vitalis) behaalt de beste opbrengst als cherrytomaat, maar heeft een eerder grove sortering (gemiddeld vruchtgewicht 24,25g). Voor ditzelfde type tomaat komt ook Conchita (De Ruiter) als productief ras naar boven. De sortering van dit ras is gelijkaardig aan dat van Sakura. De vruchten van Conchita zijn bleker van kleur maar zijn beter houdbaar.

Voor de mini san marzanotomaten zijn McDreamy (Vitalis) en Sunstream (Vitalis) de toppers in opbrengst. Het gemiddelde vruchtgewicht van beide rassen is iets meer dan 20g. Elk van deze 2 rassen heeft zijn kleine specifieke voor- en nadelen.

Samenwerking

Deze proef gebeurde in samenwerking met het Coördinatiecentrum Biologische Teelt (CCBT).

Contactpersoon: Justine Dewitte (PCG)

TEL: 09 381 86 86

E-mail: justine.dewitte@proefcentrum-kruishoutem.be